

Drie hoofdgreenkeepsters en hun baan

Vuile handen, maar vrouwelijk, vrolijk en vakbekwaam!

Een kleine twintig vrouwelijke greenkeepers zijn er in Nederland en België werkzaam. En daarmee zijn ze geen zeldzaamheid. Vrouwelijke hoofdgreenkeepers zijn echter veel dunner gezaaid. Greenkeeper kon er drie ontdekken: de Nederlandse hoofdgreenkeepsters Esther van der Voort en Jamie Bijl en hun Belgische collega Nele Vanspauwen. Jamie en Nele behaalden dit voorjaar hun vakdiploma. Esther daarentegen heeft als hoofdgreenkeeper al wat langer ervaring.

Auteur: Broer de Boer

Beide Nederlandse hoofdgreenkeepsters, Jamie en Esther, werken bij familiebedrijf Oosthoek. Dat is een aannemer in de golf- en sportbranche in het Zuid-Hollandse Schipluiden. Het bedrijf onderhoudt op dit moment de volgende golfbanen: Liemeer, Kleiburg, Ockenburg en Pitch & Putt *Leidschendam*. Het bedrijf van Piet Oosthoek legde bovendien Delfland aan en wordt regelmatig betrokken bij werkzaamheden op de nabijgelegen golfbaan Broekpolder.

Overeenkomsten

Hebben Jamie en Esther nog meer overeenkomsten dan dat ze bij dezelfde werkgever op de loonlijst staan? Wel, er zijn belangrijke overeenkomsten: beiden werken ze parttime, beiden hebben ze een partner en een kind, beiden waren ze ooit overtuigd dat een eventueel moederschap nooit tussen hen en het vak in zou komen te staan. Vakidioten dus, die 's ochtends als eerste in de werkplaats waren en 's avond het licht uitdeden en bovendien alles moesten weten wat er op de baan gebeurde. Het is Esther die dat met een mooie opmerking relateert: "Maar met de positieve uitslag van de

predictortest verandert er echt iets in je leven. Moeder en fulltime (hoofd)greenkeeper zijn laat zich moeilijk combineren!" Esther kan het weten: zij heeft inmiddels zes jaar ervaring met de combinatie hoofdgreenkeeperschap en moederschap. Collega Jamie's spruit is inmiddels twee jaar. Ook zij kan dus uit ervaring spreken.

Stapje terug

Aanvankelijk zou Esther haar carrière als fulltime hoofdgreenkeeper gewoon voortzetten na haar zwangerschapsverlof. Haar partner zou fulltime huisman worden. "Dat viel tegen", bekent Esther. "Ik kwam moe thuis en mijn partner – ook een greenkeeper – kreeg heimwee naar het werk op de baan, beleefde niets. Na 2,5 jaar hebben we besloten beiden parttime te gaan werken en dat bevalt uitstekend." De jeugdige ogende Jamie heeft met haar moederschap een grote hobby opgegeven: "Altijd bezig zijn met het werk. Ik ben een echte uitslover. Het gebeurde dat ik 's nachts om 3 uur op de tractor stapte om op Golfclub Delfland te gaan vertidrainen. Soms verplaatste ik 's zaterdagsavonds voordat we naar de disco gingen met vrienden nog even de cups.

Dan was dat 's maandags alvast maar gebeurd." Ze kan er nu zelf om lachen: "Gelukkig kan ik me nog helemaal uitleven om iets moois te maken van de fairways, zoals de architect dat bedoeld heeft." Beide dames vinden dat ze een uitstekend leven terug hebben gekregen voor het stapje terug in hun baan. Maar ze voelen zich nog wel eens 'schuldig' dat ze niet meer volledig aan alle werkzaamheden kunnen deelnemen. "Vooral bij groot onderhoud kriebelt het als de jongens een aantal uren door moeten gaan en jij naar de oppas gaat om je kind op te halen. En bij deze functie moet je ook wel eens vergaderen of administratief werk doen, terwijl iedereen druk is buiten. Dat kriebelt."

Combibaan

Jamie en Esther zijn dus parttime, drie dagen per week hoofdgreenkeeper. Hoe fiksen ze dat eigenlijk? Het blijkt dat ze hun verantwoordelijkheden goed verzorgd achterlaten om afwezig te kunnen zijn en besprekingen bij te wonen. De taken en het werk op de baan zijn goed beschreven, op dusdanige wijze dat iedereen weet wat er gebeuren moet. "Elke

greenkeeper heeft bovendien specifieke verantwoordelijkheden gekregen, bijvoorbeeld op het gebied van de baanmachines, het waterschap, de planning, de bemesting”, zegt Jamie. “De greenkeepers kunnen altijd kijken hoe het ook alweer zat, want we hebben heel veel op papier gezet. Op de cursus hoofdgreenkeeper hebben ze ons ook geleerd medewerkers hun eigen projecten te geven; daarmee betrek je ze veel beter bij het werk.” En als er zaken gebeuren die ze niet verwachten, of als er afspraken over het werk niet nagekomen zijn door de jongens? Zowel Jamie als Esther geeft aan rustig, zonder zorgen een week ertussenuit te kunnen gaan, in de wetenschap dat alles goed gaat. Esther: “Dat danken we ook aan het werken bij zo’n familiebedrijf, waar mensen werken die elkaar kennen en goed liggen.” Jamie vult aan: “Je moet wel dingen uit handen kunnen geven. Dat moet je echt leren. En als er toch iets verkeerd gaat? Ik heb inmiddels afgeleerd om te snel te reageren als iets niet naar mijn zin gegaan is. Ik stel eerst mezelf de vraag of ik zelf wel duidelijk genoeg geweest ben en geef de jongens de ruimte om rustig uitleg te geven.” Over zware fysieke inspanningen, die ook bij dit vak kunnen horen, merken de dames op dat ‘de jongens’ meestal snel klaar staan om een handje te helpen. Maar beiden vinden het belangrijk alle werkzaamheden zelf aan te pakken. “Kun je dat vertalen met ‘eigenwijs zijn en toch zelf dat rondsel uit het schap tillen?’” vraag ik. Ik krijg twee glimlachen als reactie! “Ja, maar binnen dit familiebedrijf wordt er niet bezuinigd op

materiaal om zo veilig en gemakkelijk mogelijk te werken. Als vrouw moet je in dit vak niet benauwd zijn voor vuile handen of een klodder vet in je haar.”

Beargumenteren

Delegeren gaat deze twee parttimers zoals ze zelf aangeven dus goed af. Ze schuwen ook niet om hun mening te geven. Aarzelend reageren ze op mijn open vraag ‘hoe red je dat allemaal in zo’n mannenvak’. Daar staan ze blijkbaar zelden bij stil. “We moeten onze standpunten vaak beter verdedigen dan onze mannelijke collega’s, denk ik”, zegt Esther. “En daarvoor moeten we inhoudelijke argumenten gebruiken.” Jamie knikt bevestigend en spreekt vrijuit: “Wij vrouwen hebben meer oog voor detail en ons gevoel speelt een grotere rol in de omgang met mensen en situaties. Als we er met de jongens niet goed uitkomen, laten we hen zelf nadenken over hoe zij een bepaalde klus zouden aanpakken. Vaak komt men dan toch terecht op wat ik voorstelde.” De cursus hoofdgreenkeeper in de nieuwe definitie heeft mij in elk geval waardevolle handvatten gegeven in dit soort situaties in het werken met de jongens op de baan”, zegt Jamie. Zij rondde deze cursus begin dit jaar af als jongste hoofdgreenkeeper ooit in Nederland. Maar dit was niet haar eerste primeur: ooit was ze ook de jongste gediplomeerde greenkeeper.

Familie

Jamie verraadt pas op een later moment in het

gesprek dat haar partner een zoon van Piet Oosthoek is; ze werkt niet alleen in een familiebedrijf, ze is familie! Haar collega Esther constateert dat dit laatste zowel voor- als nadelen biedt om als hoofdgreenkeeper geaccepteerd te worden. Esther merkt op dat zij zich in haar eerste jaren als hoofdgreenkeeper extra heeft moeten bewijzen bij de jongens. “Dat zal voor Jamie ook gelden, met haar jeugdige uiterlijk”. Jamie’s schoonvader die in het nieuwe personeelsverblijf even kopje koffie komt doen, vult aan: “Maar het bijzondere is dat opdrachtgevers veel minder snel met beide dames in discussie gaan over werkbonden voor extra werk dan met de jongens.”

Duidelijk zijn

Dus zowel bij de jongens op de baan als bij opdrachtgevers zit dat wel goed met de acceptatie van dames in dit beroep. En bij de baancommissarissen en de ‘adviseurs’ dan, die producten komen verkopen? “Baancommissarissen geven zelf vaak aan dat ze trots zijn op zo’n vrouwelijke hoofdgreenkeeper”, zegt Esther. “Maar enige afstand houden en duidelijk zijn tegen de partijen die je noemt is wel belangrijk”, voegt Jamie toe: “Dat is belangrijk, want in dit wereldje weet echt iedereen al wie je bent. Met iedereen een goede band smeden gaat ook bijzonder gemakkelijk. Maar je moet je realiseren dat je binnen de ontstane ‘vriendschappen’ soms ook minder aardig moet kunnen doen. Je moet namelijk soms wel op gepaste wijze afstand kunnen scheppen bij verschil van inzicht over zakelijke aangelegenheden. Wanneer partijen buiten mij om naar mijn schoonvader zouden stappen om daar hun gelijk daar te halen of een order in de wacht te slepen, dan hebben ze een slechte aan me.” Overigens haast Jamie zich te zeggen dat anderzijds niet alles wat ze in haar werk tegenkomt aan de familietafel besproken wordt. Ook binnen het familiebedrijf zijn taken nu flink gedelegeerd en Piet Oosthoek zegt zelf eens per twee à drie weken de banen te bezoeken, waarbij hij als vraagbaak optreedt, maar wel zijn medewerkers hun verantwoordelijkheid laat.

Jamie Bijl: Leeftijd onbelangrijk. Parttime hoofdgreenkeeper op Kleiburg. Liep op 15-jarige leeftijd stage bij Oosthoek, werkte als Nederlands jongste gediplomeerde greenkeeper op Kleiburg en Delfland. Ambitie: verder studeren en alle diploma’s in dit vak halen en leidinggeven aan hoofdgreenkeepers. Verricht naast functie ook

Jamie Bijl Den Briel

administratief werk. Toekomstig aandachtspunt op Kleiburg: Voorbereiding update van de baan. Hierop vooruitlopend worden slechte bunkers reeds aangepakt.

Esther van der Voort: Leeftijd onbelangrijk. Zij wilde uit een andere job het groene vak in. Kwam bij toeval bij Burggolf Zoetermeer terecht, die net aangelegd werd. Werkte tien jaar als hoofdgreenkeeper op de Haarlemmermeersche en nu alweer vier jaar op Liemeer. Een jonge baan, waar alles mooi en netjes is. In deze levensfase begint beluchten, bemesten en monitoren steeds meer aandacht te vragen. Esther hoopt erop dat haar baan dit jaar de competitie wint van de mooiste jonge golfbaan van Nederland.

Nele Vanspauwen: De derde hoofdgreenkeeperster der Lage Landen treffen we aan in Vlaanderen. Nele Vanspauwen werkt inmiddels zes jaar bij Golf Club Nuclea Mol. Ook zij is in dienst van een aannemer, in dit geval de Nederlandse Aha de Man. Nele volgde vakopleidingen in Nederland – ‘zoiets kennen we in België niet’ – blijkt weinig contact te hebben met collega’s op Belgische banen – ‘daarin wil ik wel verandering brengen’ – en kan vanwege haar oriëntatie op de Nederlandse situatie ‘maar weinig over de Belgische greenkeeping-situatie’ vertellen. Maar toch constateren we al heel gauw een groot verschil met veel Nederlandse (hoofd) greenkeepers. Nele werkt volledig solo op de baan in Mol.

Esther van der Voort

Solo-baan van Nele

Nele Vanspauwen maakt ‘s zomers lange weken, in uitzonderlijke gevallen soms in zes dagen wel 60 uur. Gelukkig is er wel iets geregeld, want Aha de Man heeft op Mol contractueel de verplichting om op maximaal 20 zondagen de baan te prepareren voor golfwedstrijden. “‘s Winters compenseer ik deze vele uren”, zegt Nele. “Dat ik alleen verantwoordelijk voor de golfbaan ben is ook de reden dat ik vorig jaar de opleiding hoofdgreenkeeper ben gaan volgen in Nederland, tegelijk met Jamie Bijl. Ik doe dus echt alles hier alleen en dat bestaat voor 80 procent uit maaiwerk. De rest bestaat uit bunkeronderhoud en bosmaaien. Groot onderhoud zoals verticuteren en beluchten doen de jongens van Aha de Man, maar die werkzaamheden stuur ik in overleg met het kantoor aan. De mannen komen hier dus incidenteel maar wel regelmatig over de vloer en ik weet wat ik tegen wie kan zeggen. Maar goed uitleggen en argumenten geven is heel belangrijk in dit vak en daarvoor is een bepaald kennisniveau nodig.”

Vriendelijker en gemoedelijker

Net als haar twee Nederlandse collega-hoofdgreenkeepers heeft Nele iets met paarden. Tot drie jaar geleden nam ze deel aan dressuur-, spring- en crosswedstrijden; een ernstige val met een jong dier maakte daaraan een eind. Nog steeds berijdt ze haar drie eigen paarden. Naast haar drukke werk en deze hobby laat het zich raden dat ze aan golfen niet toekomt: “Klopt”, zegt ze, “ik ben er wel een paar keer

De Vlaamse Nele Vanspauwen, hoofdgreenkeeperster bij Aha de Man.

aan begonnen, maar ik ben altijd blij dat ik in de zomer ‘s avonds thuis ben.” En momenteel heeft Nele nog wat anders aan haar hoofd: ze ligt plat op bed, maar dat doet ze gelukkig in blijde verwachting! Nele: “Na de geboorte ga ik zeker weer aan de slag als hoofdgreenkeeper. De bedoeling is de eerste 15 maanden vier dagen in de week en daarna weer voltijds. Ik geniet echt van dit vak doordat ik met de natuur bezig kan zijn, maar zeker ook vanwege de sociale contacten op de golfbaan.” Maar heeft ze daarvoor dan nog tijd naast haar drukke werkzaamheden, getuige de 60-urige werkweek in de zomer? “Ja. De omgang met elkaar hier in Vlaanderen is toch anders. Ik heb bijvoorbeeld nog nooit problemen met golfers gehad. Ze wachten hier keurig met afslaan als je aan het maaien bent. Men is vriendelijk en waarschijnlijk wat gemoedelijker dan in de noordelijke Nederlanden. De reacties op mijn zwangerschap waren hartverwarmend, met felicitaties van velen en de zorg die men uitspreekt met ‘Kijk uit met Uzelf!, neem Uw rust.’ Ja, ik kom graag terug in deze baan.”